

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 11C/160/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712215532
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Sabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2016:7712215532.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Tatiana Sabadošová v právnej veci žalobcu POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, jej menom: doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ proti žalovanej Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

- I. Žalobu **z a m i e t a**.
- II. Návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a**.
- III. Účastníkom sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Tunajší súd uznesením č.k. 11C 131/2012-8 zo dňa 10.10.2012 spojil na spoločné konanie veci vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 11C 131/2012, 11C 160/2012, 11C 167/2012, 11C 170/2012, 11C 176/2012, 11C 177/2012, 11C 178/2012, 11C 179/2012, 11C 181/2012, 11C 184/2012, 11C 191/2012, 11C 192/2012, 11C 194/2012, 11C 198/2012, 11C 202/2012, 11C 203/2012, 11C 204/2012, 11C 205/2012, 11C 206/2012, 11C 209/2012, 11C 210/2012, 11C 212/2012, 11C 215/2012, 11C 220/2012, 11C 221/2012, 11C 227/2012, 11C 231/2012, 11C 237/2012, 11C 238/2012, 11C 241/2012 na spoločné konanie a zároveň rozhodol, že toto konanie naďalej bude vedené pod spoločnou spisovou značkou 11C 131/2012. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11.10.2012. Uznesením č. k. 11C 131/2012-178 zo dňa 7.10.2015 rozpojil veci, ktoré boli spojené vyššie označeným uznesením na spoločné konanie a boli vedené pod sp. zn. 11C 131/2012. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 12.10.2015.

Žalobca v tomto konaní vedenom pod sp. zn. 6C 160/2012 sa domáha žalobou proti žalovanej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Michalovce. Poukázal na to, že v súlade s pravidlami riadneho hospodárenia ako oprávnený subjekt - veriteľ navrhol vykonať ním zvolenému súdnemu exekútorovi, aby vykonal exekúciu na základe vzniku pohľadávky neplnením si záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXX dlžníkom: N. Nezákonnosť úradného postupu okresného súdu vidí žalobca v tom, že okresný súd v exekučnom konaní (spisovú značku súdu neuviedol) nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonnej 15-dňovej lehote od doručenia tejto žiadosti na súd. Poukázal na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného do 1.6.2001 a platného od 1.6.2010 do 31.5.2011 a tvrdil, že v exekučnom konaní vednom podľa týchto procesných pravidiel sa robil rozdiel medzi exekučnými titulmi, pričom povinnosťou súdu bolo rozhodnúť o žiadosti exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti aj v prípade, ak exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu podľa § 274 písm. h/ O.s.p. a § 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného

poriadku. Odvolávajúc sa na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.2.2002 do 31.5.2010 tvrdil, že v exekučnom konaní sa nerobil rozdiel podľa týchto procesných pravidiel medzi exekučnými titulmi a z tohto dôvodu súd mal zákonnú povinnosť rozhodnúť o žiadosti v zákonnej 15-dňovej lehote od jej doručenia bez ohľadu na to, že exekučným titulom bolo či už rozhodnutie všeobecného súdu, rozhodcovského súdu alebo notárska zápisnica.

Podľa žalobcu, napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a ani si nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu vo veci (návrh na vykonanie exekúcie, ako aj žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spĺňali všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom) tak súd rozhodol o žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 15.2.2011, pričom konanie začalo 13.5.2010 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, t.j. po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie o viac ako 278 dní). Tvrdil, že v tomto prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že súd pristúpil k vydaniu rozhodnutia až po veľmi dlhej dobe. Navrhol, aby si súd ako dôkaz pripojil predmetný súdny spis, jeho spisovú značku neuviedol, označil len spisovú značku, pod ktorou sa vedie vec u súdneho exekútora, t.j. EX 5079/2010. Týmto postupmi malo byť žalobcovi zabránené, aby boli jeho pohľadávky voči dlžníkom uspokojené, a tým došlo k oslabeniu ich vymožiteľnosti, ak nie k ich zániku. Žalobca uviedol, že nedisponuje rovnopisom exekučného titulu a ani rovnopisom príslušného návrhu na vykonanie exekúcie, ktorý by obsahoval vyznačený dátum doručenia súdu. Generálne žalobca inicioval exekučné konanie formou zápisnice spisovanej u zvoleného exekútora a návrh na vykonanie exekúcie bol spolu aj s exekučným titulom predložený exekútorom súdu a preto v žalobe označil ako dôkaz príslušný spis exekučného súdu, ktorý obsahuje všetky podstatné listiny vysvetľujúce právne významné skutočnosti a na označenie exekučnej veci označil všetky podstatné listiny vysvetľujúce právne významné skutočnosti a použil všetky informácie, ktoré má k dispozícii a ktoré pozná. Poukázal na to, že exekučný súd mu neoznámil spisovú značku, pod ktorou došlo k registrácii exekučného konania na všeobecnom súde.

Žalobca navrhol v tomto konaní, aby súd rozhodlo medzitimným rozsudkom tak, že žalovaná zodpovedá za škodu, ktorá žalobcovi vznikla vyššie označeným nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu a rozsudkom rozhodol tak, že žalovaná je povinná mu zaplatiť z titulu majetkovej škody sumu 125,- € a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 512,63 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň navrhol, aby mu súd priznal náhradu trov konania.

Pokiaľ ide o náhradu majetkovej škody, ktorá mu vznikla ako poškodenému tak táto predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávok v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, ktorá suma by nezaťažila poškodeného, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelení poverenia, by dodržal zákonom stanovenú lehotu. Žalobca - poškodený v tom období vynaložil:

a/ na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- €,

b/ na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- €,

c/ na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- €

Výšku hmotnej škody stanovil na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslit' len s nepomernými ťažkosťami. Hmotná škoda pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych a funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy, avšak z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné predložiť účtovné doklady, resp. pracovné a obchodné zmluvy.

Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že

nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymożenie pohľadávky (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu), tak žalobca považuje za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 512,63. Výpočet nároku vychádza z alikvotného pomeru 55,- € za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to na základe aplikácie rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR, podľa ktorej v prípade zbytočných prieťahov tak sa vzťahuje satisfakcia vo výške 660,- € za rok : 12 mesiacov v roku = 55,- € za mesiac. Vychádzal z nálezov Ústavného súdu SR č. k.:

- III. ÚS 203/06-25 - priznané sťažovateľovi 20.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a dvoch mesiacov,
- III. ÚS 235/04-3 - priznané sťažovateľovi 30.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka,
- III. ÚS 347/05 - priznané sťažovateľovi 20.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a dvoch mesiacov,
- III. ÚS 142/06-28 - priznané sťažovateľovi 10.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a ôsmich mesiacov,
- III. ÚS 118/06-40 - priznané sťažovateľovi 20.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a jedného mesiaca,
- III. ÚS 110/04-55 - priznané sťažovateľovi 20.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a deviatich mesiacov,
- III. ÚS 125/04-44 - priznané sťažovateľovi 20.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a piatich mesiacov,
- III. ÚS 229/04-52 - priznané sťažovateľovi 20.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a troch mesiacov,
- III. ÚS 21/05-30 - priznané sťažovateľovi 15.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a troch mesiacov,
- III. ÚS 190/05-36 - priznané sťažovateľovi 20.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a štyroch mesiacov,
- III. ÚS 301/05-38 - priznané sťažovateľovi 15.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a jedného mesiaca,
- III. ÚS 82/03-25 - priznané sťažovateľovi 15.000,- Sk za zbytočné prieťahy v trvaní jedného roka a ôsmich mesiacov.

Uviedol, že nesprávny úradný postup okresného súdu je podľa jeho názoru dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv poškodeného. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík:

- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného,
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným,
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k insolventnosti povinného.

Žalobca akúkoľvek náhradu nemajetkovej ujmy vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov (definovaných zákonom stanovenou lehotou danou k rozhodnutiu) a základných práv. Uviedol aj ďalšie dôvody na podporu svojho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy: a/ neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti,

b/ úplné zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov,

c/ nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Žalobca v tejto súvislosti poukázal na závery nálezov Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 77/02, III. ÚS 120/2010 z 12. mája 2010, III. ÚS 271/05. Ďalej tvrdil, že postupoval podľa ust. § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak tvrdil, že žalovaná nereagovala pozitívne do podania žaloby na súd. Ako dôkaz na túto skutočnosť navrhol pripojiť spis MS SR týkajúci sa predbežného prerokovania jeho nároku na náhradu škody uplatňovanej v tomto konaní a potvrdenie o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Žalovaná k predmetným námietkam pokiaľ sa týka procesných námietok uviedla, že Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len OSP) dbá o to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne ustanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom, aby súd mohol konať a vydať rozhodnutie. Tieto predpoklady sa nazývajú procesné podmienky konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky, pričom za nedostatok sa považuje aj zmätočnosť podania. V jednotlivých žalobách sa vyskytujú viaceré nedostatky, napr. v žalobách, v ktorých sa namieta nesprávny úradný postup spočívajúci v rozhodnutí o poverení súdneho exekútora po 15-dňovej lehote, sú zmätočne označení povinní (na druhej strane žaloby uvedený odlišný dátum narodenia, ako dátum narodenia uvedený v petite). Taktiež nie sú uvedené spisové značky príslušných exekučných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody v jednotlivých prípadoch. Vo všeobecnosti žalovaná musí namietat, že žalobca nepriložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď... Žalobca síce uviedol časť dôkazov, najmä odkazuje na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám.

Žalovaná zdôrazňovala, že tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisových značkách ním uvádzaných exekučných konaní, sa nezakladá na pravde, má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pretože v žalobách, kde namietaným nesprávny úradným postupom je rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora, sám žalobca uvádza, že mu boli doručené uznesenia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora. Tieto museli byť v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi náležitosti súdnych rozhodnutí označené spisovými značkami dotknutých exekučných konaní.

Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (príkladom rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 211/2012, sp. zn. IV. ÚS 366/2012, sp. zn. IV. ÚS 374/2012). Okrem toho kto iný ako oprávnený v exekučnom konaní, ktorý si v súvislosti s ním uplatňuje právo na náhradu škody, má mať možnosť a záujem relevantným a jednoznačným spôsobom identifikovať konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda. V tejto súvislosti si žalovaná navrhovala konajúcejmu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 OSP.

Uviedla, že žalovaná na vyššie uvedené ustanovenie OSP poukazuje aj z dôvodu, že v tomto momente nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Jednak žalobca namietal „nezákonné konanie“ v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote, ale namietal aj nesprávny úradný postup v podobe prieťahov. Žalobca uvádza aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo by sa mohlo vysvetliť ako namietanie nezákonného rozhodnutia. Z takto formulovaných žalôb nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, keďže v žalobách sa tieto tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu/titulov si uplatňuje svoj nárok. Nie je zrejmé, či si žalobca uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prieťahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Táto nejasnosť sa prejavuje najmä v žalobách, kde namietaným nesprávnym úradným postupom má byť skutočnosť, že okresný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote.

Pokiaľ sa týka uvádzaných prieťahov v konaní, v prvom rade je potrebné poznamenať, že žalobca uvádza kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie, iba v žalobách, v ktorých namietaným nesprávnym úradným postupom je zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote. V druhom rade, formu „žiadosti o informáciu o stave konania“ nie je možné považovať za riadny

prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prieťahov a k ich účinnému odstráneniu. Žalobca neuviedol, ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany žalovanej, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prieťahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti (t. z. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania). Činnosť charakteru podávania „žiadostí o informáciu o stave konania“ nie je možné považovať za aktívny postoj žalobcu vo veci v záujme účinného odstránenia prieťahov. Judikatúra Ústavného súdu SR, konkrétne v náleze z 3. mája 2011, č. k. III. ÚS 69/2011-25, taktiež poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilantius iura (každý nech si stráži svoje právo). To, že tak žalobca nekonal, je možné pripísať iba jemu. V treťom rade, žalovaná má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR (bližšie v časti o Existencii prieťahov v konaní).

Pokiaľ sa týka podmienky uplatnenia nároku na súde žalovaná poukázala na to, že dňa 23. 4. 2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23. 4. 2012. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27. 9. 2012 boli na súd doručené žaloby vo veci, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr.

Z ustanovení §§ 15 ods. 1, 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti (doručenia na príslušný orgán) o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom (§ 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.) ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2Cz/38/76, uverejnené pod publikačným číslom R 28/1978). Preto mala žalovaná za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde.

Zároveň žalovaná informovala súd, že napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, Ministerstvu spravodlivosti SR bola doručená všeobecná odpoveď, kde žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie, nebol ochotný uviesť dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy/ústavné sťažnosti, ani nedoplnil doklady preukazujúce ohrozenie práv zánikom povinného, jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Vcelku žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný.

Pokiaľ sa týka Podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody žalovaná uviedla, že zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje nasledujúce všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci:

- 1) nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup,
  - 2) vznik škody,
  - 3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou,
- pričom pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

K rozhodnutiu o poverení exekútora po 15-dňovej lehote v prvom rade považovala za potrebné uviesť, že prax ukázala už dávnejšie, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Prejavilo sa to vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevyklučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Unáhlené konanie zo strany súdov, by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalitnému posúdeniu prípadu, a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky kritéria zákonnosti, pričom v tomto kontexte je však potrebné poukázať aj na ustanovenia Exekučného poriadku.

Samotný žalobca uvádza znenie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1. 6. 2011: „Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších prepisov, exekučný titul sa nepreskúmava. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu, so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa §41 ods. 2 písm. c) a d) Exekučného poriadku. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.“ Ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku znie: „vykonateľnosť rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených“.

Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva skutočnosť, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Toto znenie je účinné od 1. 6. 2011, kedy bol Exekučný poriadok novelizovaný zákonom č. 102/2011 Z. z., čo znamená, že akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 1. 6. 2011 nemá žiadnu oporu v zákone. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1. 6. 2011, nárok je v tejto časti neopodstatnený.

Pred dňom 1. 6. 2011 ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku znel „vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených“. V samotnej dôvodovej správe, je k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor SR. Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“, predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. Argumentácia žalobcu je v interpretácii toho, čo zamýšľal zákonodarca, nefundovaná a nepravdivá a § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku sa správne aplikoval na rozhodcovské rozsudky aj pred dňom 1. 6. 2011.

Žalovaná poukazovala na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že „Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone (porovnaj napr. rozhodnutie ústavného súdu sp.zn. II ÚS 64/97, na ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje), ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (U.ÚS 63/00)“. Z uvedeného vyplýva, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a to po 15-dňovej lehote uviedla, že takto formulovaný nesprávny úradný postup možno chápať dvoma spôsobmi. Jednak namietaným postupom môže byť samotný spôsob rozhodnutia - zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ako i skutočnosť, že k vydaniu rozhodnutia malo dôjsť po zákonom ustanovenej lehote.

Žalovaná sa vyjadrila k prvej možnosti, t. j. ak nesprávnym úradným postupom má byť zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Takto formulovaný postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom na účely zákona č. 514/2003 Z. z..

Poukazovala na to, že pojem „nesprávny úradný postup“ nemá legálnu definíciu, v súlade s rozhodovacou praxou súdov ho možno vymedziť ako „porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí“ (rozsudok NS SR 4Cdo 24/2004, uverejnený pod publikačným číslom 23/2011).

Teda akýkoľvek postup súdu (zahrňujúci napr. právne posúdenie veci, záver o tom, že je oprávnený preskúmať exekučný titul, zistenie skutkového stavu, výber, aplikácia a interpretácia zvolených právnych noriem na skutkový stav), ktorý nájde svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí, nemôže byť oným „nesprávnym úradným postupom“ na účely zákona č. 514/2003 Z. z.. O to viac platí, že oným nesprávnym úradným postupom nemôže byť samotný spôsob rozhodnutia (t.j. to, ako súd rozhodol). Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú uvedeným nesprávnym úradným postupom je preto vylúčená.

Žalovaná poukazovala na to, že zo žalobcom prednesených skutkových okolností je zrejmé, že nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, keďže podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Citovala ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2011 „Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa §41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.“

Mala za to, že z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je o. i. nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu. Táto podmienka nepochybne nie je v prípadoch zamietnutia žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie splnená. Predmetné rozhodnutia okresného súdu nie je možné považovať za nezákonné a zároveň ich zákonnosť/nezákonnosť nie je možné posudzovať v tomto konaní. Otázkou správnosti postupu pri rozhodovaní o zamietnutí žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie taktiež nie je na mieste posudzovať.

Ďalej uvádzala, že žalobca má za to, že súd prekročil svoju rozhodovaciu právomoc keď vykonal „opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu“. V tejto veci je potrebné uviesť, že v zmysle uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 3. 3. 2011, č. k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 13. 10. 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uznesenia Najvyššieho súdu SR z 26. 9. 2011 sp. zn. 3 MCdo 11/2010 a uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 3. 2011 sp. zn. 5Cdo 291/2010, vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol prípadne nekalou doložkou viazaný. Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach daného prípadu (právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu v právnej veci spotrebiteľa) z uvedeného vyplýva, že pokiaľ je podmienka existencie vnútroštátneho práva prikazujúceho za určitých okolností prieskum materiálnej stránky rozhodcovského rozsudku v rámci rozhodovania o návrhu na výkon

rozhodcovského rozsudku splnená (§ 45 zákona o rozhodcovskom konaní), potom postup všeobecného súdu, ktorý z toho vyvodí dôsledky vyplývajúce zo slovenského právneho poriadku, je legitímny.

K nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, pri ktorom je podstatou nedodržanie samotnej 15-dňovej lehoty žalovaná považovala za nevyhnutné v prvom rade poukázať na tú skutočnosť, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. 15-dňová lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu (okrem exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) Exekučného poriadku). Ak ho súd nepoverí, 15-dňová lehota neplatí. Nie je možné ani logicky predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu určiť 15-dňovú lehota i na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Odkazovala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 16/02.

K existencii prietáhov v konaní tvrdených žalobcom uvádzala, že podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení účinnom od 1. 1. 2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietáhoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Mala za to, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Z uvedených dôvodov žalovaná má za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúcu v existencii prietáhov.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je pritom kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Žalovaná považuje za potrebné podotknúť, že podľa jej názoru efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietáhov. K záveru o tom, že konštatovať existenciu prietáhov v súdnom konaní môže len Ústavný súd SR (t.j. nie civilný súd v konaní o náhrade škody), dospel napr. Krajský súd v Nitre (sp. zn. 9Co 285/2011).

Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietáhov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). Teda v prípade, ak by sa zbytočných prietáhov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prietáhov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietáhov v súdnom konaní môže len Ústavný súd SR.

Pre podporu vyššie uvedenej argumentácie žalovaná poukazovala aj na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR. Z ustanovenia § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov vyplýva, že ústavnú sťažnosť môže podať fyzická alebo právnická osoba iba v prípade, ak využije všetky opravné a iné účinné právne prostriedky pre ochranu svojich základných práv a slobôd. V zmysle uvedeného, pokiaľ by bolo možné konštatovať existenciu prietahov a nahradiť nemajetkovú ujmu na základe rozhodnutia všeobecného súdu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., Ústavný súd SR by o takomto nároku nemohol konať, pokiaľ by sa fyzická alebo právnická osoba ešte predtým neúspešne nedomáhala tohto nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (teda prostredníctvom účinného prostriedku nápravy). Avšak vzhľadom na to, že Ústavný súd SR skúma porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a finančné zadostučinenie priznáva (bez skúmania, či bol nárok predtým uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z. z.), je zrejmé, že všeobecný súd nemôže konštatovať prietahy v konaní a priznať za ne náhradu nemajetkovej ujmy.

Preto žalovaná nepovažovala za preukázanú ani existenciu prietahov v konaní.

K hmotnoprávnej námietke premlčania v súvislosti s nesprávnym úradným postupom uvádzala, že ako vyplýva zo skutkových okolností uvádzaných žalobcom v niektorých žalobách, k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

V prípade, ak mala žalobcovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a to po 15-dňovej lehote, lehota na uplatnenie tohto nároku (premlčacia lehota) uplynula po troch rokoch od momentu uplynutia 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Vzhľadom na uvedené žalovaná vznesla námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23. 4. 2009 (t. j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

V prípade, ak mala žalobcovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v tom, že okresný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote, vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie po 15- dňovej lehote, resp. v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a to po 15- dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov (premlčacia lehota) uplynula (uplynie) pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch od momentu skončenia žalobcom tvrdených prietahov (resp. namietaného nesprávneho úradného postupu). Pri jednotlivých typoch žalôb premlčacia lehota uplynie nasledovne:

- ak je namietaným nesprávnym úradným postupom nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote, premlčacia lehota uplynula (uplynie) po troch rokoch od momentu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora,
- ak je namietaným nesprávnym úradným postupom rozhodnutie o poverení súdneho exekútora po 15-dňovej lehote, premlčacia lehota uplynula (uplynie) po troch rokoch od momentu skončenia žalobcom tvrdených prietahov, t.j. od vydania poverenia,
- ak je namietaným nesprávnym úradným postupom zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a to po 15- dňovej lehote, premlčacia lehota uplynula (uplynie) po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia (t.j. od skončenia namietaných prietahov v konaní).

Vzhľadom na uvedené žalovaná vznesla námietku premlčania aj pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo

- k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009
- k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009,
- k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009

(t. j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

K materiálnej škode uplatnenej žalobcom uviedla, že žalobca sa vo svojich žalobách domáha náhrady škody pozostávajúcej alternatívne z čiastkových nárokov špecifikovaných vyššie (materiálna škoda v paušálnej sume 125,- €, resp. 175,- €, materiálna škoda vo výške istiny s príslušenstvom).

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je o. i. nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku. Podľa názoru žalovanej žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické.

V podaní sa ďalej zaoberala jej vyčíslením škody tvrdeným žalobcom.

Podľa tvrdení žalobcu, tento vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, a to bez ohľadu na dĺžku trvania prieťahov. Taktiež uvádza, že škoda zaťažila žalobcu výlučne v období medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Ako podstatné zložky vyčíslenej sumy uvádza správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, udržiavanie a správu informačného systému a administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné.

Na tomto mieste je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že žalobca v žalobách neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk. V tomto smere žalovaná poukazuje na definície týchto kľúčových pojmov: skutočná škoda je trvalé zmenšenie majetku poškodeného a ušlý zisk predstavuje ušlý majetkový prospech, resp. nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať, nebyť škodnej udalosti, s ohľadom na pravidelný beh vecí. Na základe ustálených definícií skutočnej škody a ušlého zisku, žalovaná má za to, že žalobca doposiaľ neunesol bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a zároveň žalovaná zastáva názor, že žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech, a teda logicky nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

Ďalej žalovaná upriamuje pozornosť na skutočnosť, že žalobca by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. V prvom rade žalovaná má za to, že žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Takýto systém musel využívať nielen počas domnelých prieťahov, ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebíhali, resp. prebiehalo bez namietaných nedostatkov. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikala / vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie považuje žalovaná za účelové.

Žalobca uvádza ako ďalšiu položku majetkovej škody „udržanie“ systému. Tu ide taktiež o činnosť, ktorú musí žalobca vykonávať na každodennej báze, najmä pri poskytovaní úverov v takom rozsahu, ako ich poskytuje žalobca, aby sa naplnil účel fungovania spoločnosti daného druhu. Spoločnosť, ktorá sa špecializuje na poskytnutie úverov musí mať informačný systém. Požadovať paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecne uvedené činnosti, je nesprávne a znovu účelové.

V súvislosti s uvedeným, ako aj s paušálnou sumou na administratívne spracovanie urgencií exekučnému súdu a publikačné výdaje, je viac ako zrejmé, že si žalobca uplatňuje neprimerané čiastky (najmä s ohľadom, na skutočnosť, že väčšina uvádzaných zaslaných žiadostí o poskytnutie informácií sa mohla hospodárnejšie vykonať aj elektronicky). Na druhej strane, samotný zástupca žalobcu uvádza vo svojom stanovisku k žiadostiam o doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 2.7.2012, že „disponuje jednotnou a nedeliteľnou databázou návrhov v elektronickej forme (návrhy podával elektronicky v automatizovanom procese)“ a že, „návrhy boli spracované v elektronickej forme a súdom boli odoslané v tejto forme rovnako tak elektronicky“. Z tohto dôvodu žalovaná má

znovu za to, že uplatňovanie nároku na majetkovú škodu je nepodložené a uplatňovať si 125,- €/175,- € paušálne za každého dlžníka je nielenže nadhodnotené, ale aj nepreukázané. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísľovaniu škody zo strany žalobcu (ako tomu je podľa názoru žalovanej aj v tomto prípade) a preskúmanie predmetného nároku je znemožnené.

Od povinnosti riadne preukázať vznik a výšku škody žalobcu neodbremeňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení, ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva či dôverných informácií, teda skutočností, ktorými žalobca exemplárne nespĺnenie dôkaznej povinnosti odôvodňuje.

Čo sa týka prípadov uplatnenia majetkovej škody vo výške istiny s príslušenstvom, je potrebné poukázať na nasledovné. Žalobca v prvom rade nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie tohto, čoho sa domáha. V druhom rade nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a v treťom rade ani nevyožiteľnosť pohľadávky, ku ktorej navyše žalovaná uviedla, že:

1.nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že nie je možné vymôcť pohľadávky od dlžníkov žalobcu a tvrdenie, že rozhodnutie v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia spôsobuje nevyožiteľnosť pohľadávky. Rozhodnutie o zamietnutí iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Žalobca však mal možnosť získať iný exekučný titul, a to napríklad podaním návrhu na začatie konania, resp. platobným rozkazom, čo nevykonal a svojou nečinnosťou sám prispel k situácii, ktorú v žalobe namieta (k uvedenému bližšie v uznesení KS v Trnave sp. zn. 10 CoE 308/2011, resp. v uznesení KS v Žiline sp. zn. 20 CoE 94/2012),

2.ak by aj nastala situácia, že si toto právo žalobca uplatnil novým návrhom, musel by preukázať v prvom rade, že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal požadované nároky od dlžníkov v sume, v ktorej ich požaduje od žalovanej (čo však nepreukázal a ani preukázať nemôže) a v druhom rade, že pohľadávky sú nevyožiteľné v dôsledku pochybenia okresného súdu; to znamená, že nebyť nesprávneho úradného postupu okresného súdu, došlo by k riadnemu a plnohodnotnému vymoženiu pohľadávky. Túto skutočnosť však žalobca nepreukázal a ani nepreukáže, a to najmä (ale nielen) s ohľadom na skutočnosť, že niektorí dlžníci by boli po smrti, atď...

Na základe všetkých uvedených skutočností je žalovaná toho názoru, že nemôže niesť zodpovednosť a nahrádzať žalobcovi materiálnu škodu tak, ako si ju uplatnil v tomto konaní, pretože žalobca nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody.

Ohľadne nemajetkovej ujmy uviedla, že žalobca sa vo svojich žalobách domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v pomernej výške k čiastke 660,-€ alebo 663,88 € (čiastka, ktorú v niektorých nálezoch Ústavný súd SR priznal za prietahy na rok) podľa toho, ako dlho trvalo domnelé omeškanie, alebo alternatívne 20% z istiny a príslušenstva, ktorá má byť spravodlivou satisfakciou za utrpený zásah do základných práv a bude kompenzovať každé porušenie práva na súdnu ochranu, ktoré žalobca uplatňoval jednotlivo podaním všetkých návrhov na začatie občianskeho súdneho konania.

V časti žalobcovho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch poukazuje žalovaná na dve skutočnosti. V prvom rade, žalobca poukazuje na viacero náleзов Ústavného súdu SR, kde rozhodoval o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Je potrebné povedať, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 660,-€ alebo 663,88€, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Navyše, pri rozhodovaní Ústavný súd SR vychádzal aj z významu sporu pre žalobcu, pričom v tomto prípade ide o veľkú spoločnosť poskytujúcu úvery fyzickým osobám. Ústavný súd SR prihliada aj na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobca tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa priznávala náhrada nemajetkovej ujmy podľa vybraných náleзов Ústavného súdu SR, keď predseda súdu nemal možnosť prípadnú nápravu zjednať. V druhom rade, je potrebné poznamenať, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na

fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Žalobca uvádza aj „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“, ale tieto nie sú bližšie konkretizované. Taktiež žalobca neupresnil, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu“. Rovnako požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20% z istiny a príslušenstva nie je podložená akýmikoľvek reálnymi skutočnosťami či rozumnou úvahou. Žalovaná považuje za krajne nesprávny spôsob určenia náhrady nemajetkovej ujmy percentuálnou čiastkou z tvrdenej skutočnej škody.

Žalobca zároveň zjavne opomína, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Uvedené zo žalobných návrhov nevyplýva a z toho dôvodu žalovaná nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch.

Aspekt prihliadnutia na dobré mravy a nemajetková ujma s prihliadnutím na poškodenú osobu

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalovaná akcentuje na potrebu zohľadnenia vyššie citovaného ustanovenia, ako aj ustanovenia § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. Po aplikácii uvedených ustanovení a percepcii skutkových okolností, na ktoré žalovaná v ďalšom texte poukáže, podľa žalovanej nemožno dospieť k záveru o potrebe priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade, ak by inak boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu.

V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené.

V posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

Žalovaná v tejto súvislosti upozornila a ako prílohu vyjadrenia k žalobe doložila list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010)] 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj sťažnosť od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov, pričom útvary Komisie sa o týchto praktikách dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podľa článku 267 ZFEÚ podal Krajský súd v Prešove (Vec C-76/10). Žalovaná dáva do pozornosti celý text priloženého listu, pričom poukazuje príkladmo na niektoré výňatky:

„Problémy v spojitosti s týmito praktikami sa týkajú predovšetkým skutočnosti, že zmluvné podmienky sú stanovené prostredníctvom vopred formulovaných podmienok, ktoré jednostranne určili veritelia. Tieto podmienky sú pre spotrebiteľov veľmi tvrdé a ich zjavným cieľom je zbaviť spotrebiteľov práv, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Jedným z osobitných aspektov je uplatňovanie nárokov zo strany nebankových inštitúcií, okrem iného prostredníctvom systematického využívania rozhodcovských orgánov, ktoré sa javia ako predpojaté, a v prípade ktorých sa zdá, že vôbec neuplatňujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa.“

„Formulár zmluvy spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. navyše obsahuje časť s názvom Všeobecné podmienky poskytovania úveru (VP), ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení na ochranu spotrebiteľa, a/alebo pomerne flagrantne znevýhodňujú spotrebiteľov vo viacerých dôležitých aspektoch, z ktorých niektoré uvádzame ďalej.“

„Celkové náklady úverov poskytovaných spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o., ktoré pozostávajú z úrokov a iných poplatkov, sa javia byť veľmi vysoké. Zdá sa, že prinajmenšom v niektorých prípadoch predstavujú náklady takmer 100 % ročne zo sumy získanej od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o.“

Najväčšiu časť poplatkov tvoria náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere, ktoré sa javia mnohonásobne vyššie ako poplatky, ktoré si účtujú banky.“

„Podľa bodu 6 VP je dlžník povinný zaplatiť v prípade nespĺnenia zmluvných záväzkov sankciu vo výške 0,25 % denne, čiže 91,25 % ročne.“

„Podľa bodu 8 VP dlžník môže splatiť veriteľovi dlžnú sumu pred termínom splatnosti, to ho však nezbavuje povinnosti zaplatiť poplatok (95,6 % z úveru) v plnej výške.“

„Zásadným problémom je skutočnosť, že predmetné podmienky vylučujú uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa...“

Okrem vyššie uvedeného o negatívnej percepcii žalobcu verejnosťou, resp. aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov (napr. Spotrebiteľské centrum) svedčí napr. článok v denníku SME zo dňa 16.07.2012, ktorý príkladá žalovaná v prílohe svojho vyjadrenia.

Z uvedeného článku napr. vyplýva, že žalobca obišiel zákaz vymáhať pohľadávku exekúciou. Podľa uvedeného článku Okresný súd Prešov označil konanie v prejednávanej veci za mimoriadne závažnú nečestnú činnosť, pričom článok popisuje aj niektoré prípady, keď sa jednotliví spotrebiteľia napokon domohli svojich práv (s odkazom na rozhodnutie Súdneho dvora v Luxemburgu, ktorý poukázal na nezrovnalosti v zmluve, chýbajúcu RPMN a nepriemerané sankcie a úroky). Z článku vyplýva aj nemenej významná skutočnosť, že Asociácia organizácií splátkového predaja, ktorá sa nestotožňuje s konaním žalobcu, vylúčila žalobcu zo svojich radov.

Z popísaného je zrejmé, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopříjmových osôb. Nie je možné opomenúť, že v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu, a to najmä v prípade návrhu na vykonanie exekúcie, kde v prípade žalobcu automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa (povinného v exekučnom konaní). Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a pod., s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce. Uvedené vylučuje možnosť priznania prípadného nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaná zastáva názor, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Zároveň aplikujúc ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. po zohľadnení osoby poškodeného a vnímania doterajšieho pôsobenia žalobcu (ako spoločnosti s negatívnou povestou využívajúcu neprijateľné podmienky), minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a následky, ktoré žalobcovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť, nemôže byť podľa žalovanej žalobcovi priznaná žiadna náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

K príčinnej súvislosti uviedla:

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie nesprávneho úradného postupu/nezákonného rozhodnutia, vzniku škody či nemajetkovej ujmy, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami.

Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností je žalovaná toho názoru, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietaných konaniach došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote, rozhodol o poverení exekútora po uplynutí 15-dňovej lehoty, rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a to po 15-dňovej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmov. Žalovaná má skôr za to, že stav, v ktorom sa žalobca ocitol, si zaviniel sám, a to spôsobom vykonávania podnikateľskej činnosti, pasivitou pri obhajovaní svojich práv, a najmä je už v súčasnosti zrejmé, že žalobca si uplatňuje ničím neodôvodnené a ničím nepreukázané čiastky, či už v podobe majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy.

Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., považuje žalovaná žalobu za právne neopodstatnenú a navrhla, aby súd žalobu proti žalovanej v celom rozsahu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Súd rozhodol vo veci uznesením č. k. 11C 131/2012-132 zo dňa 25.3.2014 tak, že zastavil konanie vo veci s tým, že po právoplatnosti uznesenia postúpi vec Ministerstvu spravodlivosti SR. Zároveň zamietol návrh na prerušenie konania. Súd sa stotožnil s názorom žalovanej, že v týchto prípadoch žalobca pri uplatňovaní si nárokov na náhradu škody nespĺnil zákonnú podmienku upravenú v § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012 a to, že ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd mal za dostatočne preukázané, že žiadosti na predbežné prerokovania nároku na náhradu škody, ktoré podal žalobca na Ministerstvo spravodlivosti SR neobsahovali všetky potrebné náležitosti na základe, ktorých sa nimi bolo možné kvalifikovane zaoberať a z tohto dôvodu nedošlo ani k predbežnému prerokovaniu nárokov žalobcu na náhradu škody. Proti uzneseniu podal žalobca odvolanie a Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2Co 711/2014-172 zo dňa 2.4.2015 zrušil toto uznesenie vo výrokoch o zastavení konania a postúpení veci Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. účinného do 31.12.2012 (návrhy boli podané 27.9.2012), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1)
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2)

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru, 3)

c) Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ colnej správy alebo poverený colný orgán,

d) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu,

e) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak v dôsledku nesprávneho prebratia smernice Európskej únie alebo ak v dôsledku nedodržania lehoty určenej na jej prebratie vznikla škoda pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy,

f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

g) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ním vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom,

h) Národná banka Slovenska, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

i) verejnoprávna inštitúcia, záujmová samospráva alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

j) Národná rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

k) Súdna rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

l) orgán príslušný podľa písmen a) až j), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona, ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods. 3 cit. zákona, ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 15 ods. 2 cit. zák., ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 16 ods. 2 cit. zák., každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a)

Podľa § 17 ods. 2 cit. zák., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 cit. zák., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 cit. zák., výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

Podľa § 17 ods. 5 cit. zák., v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1 a 2.

Z ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., jednoznačne vyplýva, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

V zmysle § 4 cit. zákona je v tomto prípade príslušným orgánom Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, čiže žalovaným. Súd z vyjadrenia žalovanej zo dňa 15.7.2014 doručeného súdu 21.7.2014 (č.l. 119 a nasl.) zistil, že Ministerstvu spravodlivosti SR bolo v rozmedzí od 23.4.2012 do 25.9.2012 doručených viac ako 43 000 žiadostí žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Tieto žiadosti boli doručené sprievodnými listami v dňoch 23.4.2012, 27.4.2012, 30.4.2012, 25.5.2012, 30.5.2012, 25.9.2012 (k dátumu 25.9. mu boli doručené dva sprievodné listy so žiadosťami) a ministerstvo nevedlo osobitný spis pre každú podanú žiadosť a objem žiadostí doručených spoločne k tomu istému dňu riešilo osobitne jednotným postupom. Na základe tohto kritéria bolo vytvorených 8 spisov, predmetom ktorých boli žiadosti uvedené v 8 sprievodných listoch, ktoré boli doručené MS SR k uvedeným dňom. Z tohto dôvodu žalovaná nemohla predložiť súdu potvrdenia o prijatí konkrétnej žiadosti o predbežné prerokovanie, avšak predložila súdu kópiu písomnosti, ktoré tvoria obsah, toho ktorého spisu a poskytujú obraz priebehu predbežného prerokovania žiadostí o náhradu škody na MS SR. Takto postupovala jednotne v každom z ôsmich spisov a súdu predložila príkladmo písomnosti z prvého spisu, ktorý obsahuje žiadosti, ktoré mu boli doručené dňa 23.4.2012 a bol vedený pod č. 19267/2012/151. Žalovaná poukázala na to, že žalobca jej neposkytol v rámci predbežného prerokovania potrebnú súčinnosť potrebnú pre prerokovanie jeho nároku, čím bol proces predbežného prerokovania fakticky zmarený, pričom podrobná analýza k otázke predbežného prerokovania vrátane námietky nesplnenia podmienky predbežného prerokovania je obsiahnutá aj vo vyjadrení žalovaného uvedenej vyššie. Na druhej strane je pravda, že žalovaná nikdy nenamietala, aby návrh na predbežné prerokovanie vôbec bol podaný. Tvrdila len, že keďže žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, resp. zmaril možnosť splnenia uvedených predpokladov čo i len posudzovať tak žiaden z uplatnených nárokov nebol uspokojený.

Ministerstvo spravodlivosti SR listom zo dňa 10.5.2012 vyzvalo žalobcu v lehote 30 dní od doručenia jeho výzvy na doplnenie 563 predmetných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Z obsahu tohto listu je zrejmé, že právny zástupca žalobcu bol vyzvaný aby doplnil podané predmetné žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a to každú žiadosť osobitne o tieto dokumenty: 1/ príslušný exekučný titul, 2/ príslušný návrh na vykonanie exekúcie, 3/

príslušné poverenie na vykonanie exekúcie, 4/ dátum, kedy sa poškodená dozvedela o škode, 5/ doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, nakoľko jej výška nebola ničím preukázaná, 6/ či boli podávané sťažnosti na prietahy predsedovi súdu, resp. Ústavný súd SR, ak áno doložiť dokladmi preukazujúcimi tieto skutočnosti, ak nie, z akého dôvodu neboli inštitúty využité, 7/ doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, resp. jeho insolveniou a odôvodnenie „straty legitímnych očakávaní a rizika ohrozujúceho vymoženie“, ktorým odôvodnil vznik nemajetkovej ujmy. Zároveň poukázalo na to, že pre náležité posúdenie žiadostí je nepostačujúce samotné poukázanie na dôkaz - exekučný spis dokonca bez uvedenia jeho spisovej značky, pod ktorou je vedený príslušným okresným súdom. Aj napriek opakovanej výzve MS SR listom zo dňa 6.6.2012 na doplnenie predmetných žiadostí a predloženie požadovaných listinných dôkazov žalobca tieto v stanovených lehotách neoznámil a nepredložil. Z tohto dôvodu Kancelária vedúcej služobného úradu MS SR listom zo dňa 22.10.2012 oznámila právnenému zástupcovi žalobcu, že má považovať podané žiadosti za vybavené a to z dôvodu, že nepredložil žiadané doklady a neposkytol požadované informácie aj napriek opakovanej výzve tak 563 žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z dôvodu neposkytnutia jeho súčinnosti nemohli byť prerokované v zmysle § 15 ods. 1 zák., č. 514/2003 Z.z. Zároveň ho upozornila na to, že si tieto nároky uplatnené v žiadostiach uplatnil žalobca na súde pred uplynutím lehoty na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a že mu neposkytol súčinnosť pri náležitom prešetrení ich opodstatnenosti a toto bude namietat' aj na súde.

Inštitút predbežného prejednávania nároku je iba neformálnym postupom príslušného orgánu, ktorý rozhoduje iba predbežne o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody. V jeho rámci príslušný orgán poškodeným predbežne uplatnený nárok neprejednáva podľa zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ale len hodnotí žiadosť a k nej pripojené doklady a výsledkom je potom faktické uspokojenie alebo neuspokojenie nároku. Z uvedeného dôvodu tak príslušný orgán nemá ani povinnosť vyzývať poškodeného na odstraňovanie prípadných väd žiadostí. Pokiaľ by na odstránenie väd podania poškodeného vyzval a poškodený by v lehote ním určenej vady neodstránil, nemá to za následok to, že k predbežnému prejednaniu uplatneného nároku na náhradu škody nedošlo (a teda dôvod pre zastavenie konania), ale bol by to iba dôvod pre neuspokojenie uplatneného nároku poškodeným v rámci predbežného prejednávania. Ak teda v prejednávanej veci Ministerstvo spravodlivosti SR, ako príslušný orgán v rámci predbežného prejednávania nároku žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, bolo toho názoru, že žalobcom uplatnená žiadosť nemala potrebné náležitosti pre priznanie mu nároku na náhradu škody, bola výsledkom tohto zistenia skutočnosť, že nedošlo k uspokojeniu ním uplatneného nároku na náhradu škody a nie to, že žalobca ako poškodený nepožiadal písomne o predbežné prejednanie nároku. Preto nemožno ani uzavrieť, že by prípadne posudzovaná žaloba mala byť žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku žalobcu na náhradu škody.

Vo vzťahu k náležitostiam písomnej žiadosti o prerokovanie nároku žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy je potrebné uviesť, že ako vyplýva z ust. § 15 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím i nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. Pokiaľ ide o náležitosti tejto písomnej žiadosti zákon okrem toho, že žiadosť musí obsahovať požadovanú výšku škody, prípadne nemajetkovej ujmy neurčuje žiadne ďalšie náležitosti písomnej žiadosti (§ 17 ods. 5 cit. zák.). Z povahy nároku plynie, že žiadosť musí tiež obsahovať označenie konania, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, označenie orgánu, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie alebo sa dopustil nesprávneho úradného postupu, označenie nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu, ktorý musí byť konkretizovaný a musí byť presne pomenovaná činnosť, ktorá bola v rozpore s ustanoveniami konkrétneho zákona. Súdu nebola predložená účastníkmi konkrétna žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody týkajúca sa nároku žalobcu uplatňovanom v tomto konaní, avšak žalovaná súdu predložila fotokópiu náhodne vybratej žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012 (čl. 62 a nasl.), z ktorej je zrejmé, že žalobca požiadaval Ministerstvo spravodlivosti SR ako príslušný orgán o predbežné prejednanie jeho nároku na náhradu škody spočívajúcej v nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Humenné v exekučnom konaní (vedeného u súdneho exekútora pod číslom Ex 10816/2009), v ktorom vystupoval ako oprávnený proti povinnej I. H., J.. XX.X.XXXX. V žiadosti uviedol, že Okresný súd Humenné ako exekučný súd sa dopustil nesprávneho úradného postupu, ak nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v lehote 15 dní od doručenia žiadosti a o tejto rozhodol až dňa 11.10.2010, teda viac ako po 15 mesiacoch. Zo žiadosti taktiež vyplýva, že žalobca ako poškodený uviedol aj požadovanú výšku náhrady

v sume 955,- €. Na základe uvedeného preto možno konštatovať, že nárok žalobcu ako poškodeného bol vopred predbežne prerokovaný na základe tejto písomnej žiadosti príslušným orgánom Ministerstvom spravodlivosti SR, v rámci ktorého do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti nedošlo k uspokojeniu jeho nároku na náhradu škody, preto žalobca sa môže domáhať uspokojenia svojho nároku na súde (§ 16 ods. 1).

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

Podľa § 17 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z., v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1 a 2.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy na tom základe, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote, teda uplatnil si voči štátu zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a zároveň nesprávny úradný postup žalobca videl vo vykonaní úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Žalobca mal pravdepodobne na mysli postup súdu, ktorého výsledkom bolo vydanie uznesenia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Súd poznamenáva, že o nesprávny úradný postup nejde, ak výsledkom postupu orgánu štátu je vydanie rozhodnutia, čo je tento prípad. Žalobca si uplatnil v tomto konaní nárok z titulu nesprávneho úradného postupu (nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote) a z nezákonného rozhodnutia (zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia).

Keďže súd má za to, že žalobca pred podaním žaloby na súd predbežne prerokoval svoj nárok s príslušným orgánom - Ministerstvom spravodlivosti SR a že jeho nároku nebolo kladne vyhovené, takže splnil hmotnoprávnu podmienku na uplatnenie si nároku na súde tak bolo potrebné, aby preukázal, že dotknutý orgán štátu nevykonal úkon v zákonom stanovenej lehote a že nevykonanie úkonu bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu; táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ (notárske zápisnice a vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených - poznámka odvolacieho súdu). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že lehota 15 dní je určená na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, že súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. V ostatných prípadoch, t.j. ak takýto rozpor súd zistí, nie je viazaný lehotou 15 dní a nie je ani povinný v takomto prípade vydať poverenie pre exekútora. Naopak v takomto prípade musí takúto žiadosť o udelenie poverenia zamietnuť. Určená lehota 15 dní však neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/, a teda ak ide o notárske zápisnice, ktoré obsahujú právny záväzok a ak ide o „vykonateľné“ rozhodnutia rozhodcovských súdov.

Z obsahu exekučného spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 19Er 326/2010 (č.l. 133 sa nasl.) bolo zistené, že exekučným titulom bol práve rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno á, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761 sp. zn. SR 01584/10 zo dňa 7.4.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.4.2010 a vykonateľnosť 29.4.2010. Súd preto z tohto dôvodu nebol viazaný lehotou 15 dní na vydanie poverenia. Súdu bola žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie doručená 16.7.2010. Následne súd vyzval žalobcu - oprávneného na predloženie listinných dôkazov a to zmluvy o úvere. Po doručení listinného dôkazu súd uznesením č. k. 19Er 326/2010-15 zo dňa 25.1.2011 žiadosť o udelenie poverenia na výkon exekúcie zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 16.2.2011. Následne uznesením exekučné konanie uznesením č. k. 19Er 326/2010-18 zo dňa 7.4.2011 Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18.5.2011. Lehota na vydanie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku začína plynúť doručením žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia súdu a nie začatím exekučného konania. Vzhľadom k tomu, že exekučným titulom je rozhodnutia rozhodcovského súdu tak súd nebol viazaný zákonom určenou lehotou 15 dňovou lehotou na rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Pokiaľ ide o uplatnenie nároku na náhradu škody z tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ktorým je uznesenie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenia poverenia, pri tomto nároku je potrebné splnenie niekoľkých kumulatívnych podmienok, a to: 1/ predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne, 2/ vydanie nezákonného rozhodnutia, 3/ vznik škody, 4/ príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody, 5/ zrušenie alebo zmena nezákonného rozhodnutia príslušným orgánom a 6/ podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu, ktorého by sa mala nezákonnosť týkať. Tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Ak chýba čo i len jedna podmienka, nie je možné nárok na náhradu škody priznať. V tejto veci zrušenie alebo zmena rozhodnutia okresného súdu, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá nebolo preukázané a vzhľadom na nesplnenie tejto podmienky pre vznik nároku je skúmanie existencie ďalších podmienok bez právneho významu, keďže jednotlivé zákonné predpoklady vzniku práva na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť splnené kumulatívne. V danom prípade nie je daný základ nároku a preto nie je súd povinný skúmať výšku škody a nemajetkovej ujmy a vykonávať v tomto smere dokazovanie. Súd preto žalobu z uvedených dôvodov zamietol ako nedôvodnú.

Žalobca návrhom zo dňa 20.11.2015 došlým súdu 23.11.2015 navrhol, aby súd prerušil konanie až do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť SR - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C 6/2010. Návrh odôvodnil tým, že pred Okresným súdom Prešov prebieha konanie pod sp. zn. 7C 6/2010, ktorého predmetom je náhrada škody pre porušenie práva Európskej únie z titulu spôsobenej konaním súdu v exekučnom konaní vedenom proti žalobcovi, v ktorom konaní bolo vymožené plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a aj v rozpore so zákonmi schválenými z dôvodu transpozície smerníc Európskej únie zameranými na ochranu spotrebiteľa na finančnom trhu. Účastníkmi označeného konania na strane žalovaných sú SR - Ministerstvo spravodlivosti SR - žalovaný v 1. rade a žalobca - žalovaný v 2. rade za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu spotrebiteľa - HOOS, P. O. Box 13, Bratislava. Žalovaná vo svojej argumentácii poukázala na rozhodnutia Súdného dvora EÚ C-40/09 Asturcom Telecomunicaciones a C-76/10 Pohotovosť, ktoré sa týkali spotrebiteľských vzťahov. Okresný súd Prešov v označenom konaní uznesením zo dňa 7.10.2013 prerušil konanie na návrh žalovanej, ktorá navrhla položiť tieto prejudiciálne otázky:

1/ Môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva predtým ako účastník využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkon rozhodnutia, vzhľadom na skutkový stav veci môže v tomto prípade vzniknúť táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania o výkon rozhodnutia a pred vyčerpaním možnosti žalobkyne požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia?

2/ V prípade, ak áno, je dostatočne jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré opisuje žalobkyňa, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na jej absolútnu nečinnosť žalobkyne a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu?

3/ Ak ide v tomto prípade o dostatočne závažné porušenie komunitárneho práva je žalobkyňou uplatňovaná škoda, za ktorú má zodpovedať členský štát, možno škodu v tomto poňatí stotožňovať s vymoženou pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením?

4/ Má vydanie bezdôvodného obohatenia ako právny prostriedok nápravy prednosť pred náhradou škody?

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Okresný súd Prešov požiadal v označenej veci Súdný dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, lebo podľa jeho názoru je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie danej veci. Z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Prešov

č. k. 7C 6/2010-316 zo dňa 12.3.2015 (č.l. 231 a nasl.) vyplýva, že žalobkyňa sa v označenom konaní domáha proti žalovaným náhrady škody, ktorej vznik odvodzuje od nezákonnej exekúcie nad rámec poskytnutej pôžičky tvrdiac, že exekučný spis povolil exekúciu aj napriek neprijateľnej rozhodcovskej doložke a dokonca aj na vymoženie plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to úroku z omeškania. Táto škoda ako tvrdila žalobkyňa mala vzniknúť v dôsledku porušenia práva Európskej únie zo strany členského štátu. Podľa nej štát pri udeľovaní poverenia na vykonanie exekúcie nezohľadnil ciele smerníc Európskej únie a mal rešpektovať Lisabonskú zmluvu, ako aj Chartu základných práv Európskej únie a poskytnúť ochranu jej spotrebiteľským právam. Potom čo prvostupňový súd vo veci rozhodol tak, že žalobu na náhradu škody zamietol tak a odvolací súd toto rozhodnutie zrušil tak okresný súd toto konanie prerušil do právoplatného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o vyššie označených prejudiciálnych otázkach. Predmetom konania vedeného na tunajšom súde je náhrada škody spôsobená nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu podľa osobitného predpisu s tým, že vyriešenie právnych otázok nastolených v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Z ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. vyplýva, že súd môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, čo znamená, že tento procesný úkon súdu (prerušenie konania) závisí len od úvahy súdu. Súd preto návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol a vo veci samej rozhodol.

Žalobca zároveň navrhol zrušiť pojednávanie nariadené v tejto veci z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu a prejudiciálnej otázky. Požiadal o ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní a o odročenie pojednávania na neurčito z dôvodu, že podal vyššie označený návrh na prerušenie konania vo veci. K porušeniu zásady nestrannosti súdu uviedol, že do dnešného dňa mu nebolo doručené rozhodnutie krajského súdu o vylúčení, resp. o nevyvylúčení sudcov Okresného súdu Michalovce a preto žiada, aby mu bolo doručené, aby sa mohol proti tomuto rozhodnutiu brániť. Uviedol, že označil už v tomto konaní skutočnosti, pre ktoré má byť sudca vylúčený. Tvrdil, že tieto skutočnosti sú takého charakteru, že predpokladajú vylúčenie všetkých sudcov okresného súdu z pojednávania a rozhodovania vo veci. Tvrdil, že doposiaľ mu neboli oznámené výsledky procesných postupov sudcu a súdu ktoré by boli základom pre spoľahlivé riešenie otázky zachovania nestrannosti súdu a ustanovenia nestranného zákonného sudcu (nie je zrejmé, či bol oboznámený o skutočnostiach predseda súdu, či došlo k prideleniu veci inému sudcovi, alebo došlo k predloženiu veci na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1 OSP a či súčasťou návrhu boli aj vyjadrenia ďalších sudcov, nie je zrejmé či a ako bolo rozhodnuté súdom uvedeným v § 16 ods. 1 OSP) a preto navrhol, aby súd zrušil nariadené pojednávanie až do právoplatného rozhodnutia o otázke nestrannosti a otázke zákonného sudcu a v pojednávaní veci nepokračoval, pretože v konaní možno zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad (podľa čl. 141 ods. 1 Ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnicstvo nezávislé a nestranné súdy, pričom nestranný musí byť nielen súd, ale aj sudcovia). Opačný postup súdu môže mať za následok porušenie základného práva účastníka konania (sťažovateľa) zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Keď súd neprerokuje objektívnu námietku vznesenú žalobcom skôr, ako vo veci otvorí pojednávanie, dopustí sa tým odmietnutia spravodlivosti v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (m.m. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 46/04 z 20.apríla 2005).

Otvoreniu pojednávania musí predchádzať definitívne vyriešenie otázky zámeny namietaného súdu a osoby domnelého zákonného sudcu, ktorý je vo veci doposiaľ povolaný rozhodovať. Je totiž neodňateľným právom žalobcu, aby o jeho žalobe, rozhodol v prvom stupni samosudca u ktorého nie sú žiadne pochybnosti o predpojatosti. Takýto právny stav, deklarujúci nevyvylúčenie sudcu z pojednávania a rozhodovania veci, nastáva až okamihom právoplatného rozhodnutia súdu.

Medzi záruky nezávislosti súdu, ktorá je účelom zabezpečenia najmä jeho nestrannosti, patria aj záruky psychologickkej povahy, t.j. hľadisko, ako sa súd javí v očiach strán, tzv. „zdanie nezávislosti“, založené na javovej stránke veci. Súd musí byť nielen fakticky nezávislý, ale musí sa ako taký aj javiť v očiach strán.

V tejto spojitosti je potrebné pripomenúť, že právo na nestranného sudcu je súčasťou práva na spravodlivý proces, ktorý je zaručený nielen ústavou, ale aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z toho vyplýva, že pri posudzovaní otázok nestrannosti treba v každom prípade

zohľadniť judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva. K tomu možno citovať napríklad z rozhodnutia Ústavného súdu SR III. ÚS 47/05: „Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodovanie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (III.ÚS 71/97).

Žalobca trval na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná. Je zjavné, že posudzovanie dôvodnosti námietky musí byť nielen reštriktívne, ak by sa vôbec malo vyskytovať, a v podstate, aj keď si zákonný sudca myslí, že námietka je prima facie neodôvodnená, mal by vec predložiť nadriadenému súdu. Inak je reálna hrozba porušenia ústavného práva na nestranného sudcu. Napokon, zákon taký postup predpokladá v § 15 ods. 1: ... Ak ide o vylúčenie sudcu podľa § 14 ods. 1 a predseda súdu má za to, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu, predloží vec na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1 OSP:

Dôvodnosť námietky porušenia nestrannosti je závažne podporená tiež tým, že:

- a) pomer sudcu k veci, ktorý má za následok jeho zaujatosť, v danej veci vyplýva aj z právneho záujmu sudcu na prejednávaní veci, pretože môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach (ust. § 22 zákona č. 514/2003 Z.z.);
- b) vylúčený je sudca aj preto, že získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania na konaní;
- c) do úvahy prichádza aj vzťah ekonomickej závislosti.

Žalobca trval na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde.

Žalobca zároveň predložil návrh na doplnenie dokazovania. Žalobca zadal objednávku na spracovanie znaleckého posudku, ktorý vyčíslí výšku vzniknutej škody, v dôsledku v žalobe opísaných skutočností, za ktoré zodpovedá žalovaná. Vypracovaný znalecký posudok, po jeho vyhotovení predložíme súdu, pričom žiadame, aby o obsah tohto znaleckého posudku bolo doplnené dokazovanie vykonané v tomto konaní. Uviedol, že v prípade ak ide o žalobu agendy ISTINA RS, na preukázanie skutočnosti, že postup exekučného súdu je nesprávny (v rozpore so zákonom), nechal žalobca spracovať znalecký posudok znalcom v odbore 330000 - Právne vzťahy k cudzine, odvetví 330300 - Európske právo, ktorý zodpovie na otázky týkajúce sa interpretácie a aplikácie smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 v nadväznosti na justičnú prax a záväznú judikatúru Súdneho dvora EÚ (posudzované otázky predstavujú podstatu argumentácie exekučného súdu pri vykonaní nesprávneho úradného postupu). Znalecký posudok žalobca navrhol ako dôkaz so zásadnou povahou a žiadal, aby bol súdom po spracovaní vykonaný.

Čo sa týka námietky žalobcu týkajúcej sa nestrannosti a zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Michalovce súd poukazuje na to, že vec predložil Krajskému súdu v Košiciach ako nadriadenému súdu (§ 16 ods. 1 O.s.p.) na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcov. Tento o tejto námietke rozhodol ešte v spojenom konaní vedenom pod sp. zn. 11C 131/2012 uznesením č. k. 11NcC 102/2012-28 zo dňa 27.12.2012 tak, že zákonná sudkyňa JUDr. Tatiana Sabadošová nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 11C 131/2012.

Súd ďalej zdôrazňuje, že vo veci rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania a rozhodol na základe predložených listinných dôkazov v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), pričom z neúčasti na pojednávaní sa ospravedlnila len žalovaná, žalobca sa neospravedlnil, pričom predvolanie mu bolo súdom riadne a včas doručené.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu účastníkom nepriznal, pretože úspešnej žalovanej žiadne odôvodnené trovy v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 (pätnástich) dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p., to znamená musí byť z odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ďalej z odvolania musí byť zjavné, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.